

РЕШЕНИЕ

№ 158

гр. Смолян, 22.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СМОЛЯН в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Райна Русева

при участието на секретаря Татяна Кишанова
като разглежда докладваното от Райна Русева Гражданско дело №
20225440101013 по описа за 2022 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Предмет на делото са предявените искиове от З. А. О. срещу Главна дирекция „**“ към МВР гр. София с правното основание на чл. 178, ал.1, т.3 във вр.чл. 187, ал.7 ЗМВР и чл. 86, ал.1 от ЗЗД, чл. 181, ал.3 от ЗМВР за осъждане на ответника да му заплати сумите в размер на 2 212,86 лева – неизплатено възнаграждение за положен от ищеца нощен труд, 304,98 лева – обезщетение за забава върху неизплатеното възнаграждение за положения нощен труд, 261,00 лева – легова равностойността безплатна предпазна храна и ободряващи напитки, 70,75 лева – мораторна лихва върху тази сума, ведно със законната лихва върху сумите по главните искиове.

В съдебно заседание исковите се поддържат от процесуалния представител на ищеца- адв.О..

За ответник исковите се оспорват чрез юриск.Х.

В постъпили в срока по ГПК отговор от ответника исковите се оспорват.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба, отговора, становищата за съдебно заседание, писмените бележки на ответната страна, и като обсъди събраните по делото писмени доказателства, установи следното от фактическа и правна страна:

По делото няма спор, че ищецът работи при ответника по служебно правоотношение. От заключението по назначената съдебно- счетоводна експертиза се установява, че З. А. О.-служител в системата на МВР в РД ** гр.Смолян, ГПУ **. За процесния период 11.10.2019 г. - 30.09.2022 г. е изпълнявал служебните си задължения при работа със статут на държавен

служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, като на смени, всяка с продължителност от 12 часа, съгласно изготвени месечни графици при сумирано отчитане на работното време.

За процесния период от 11.10.2019 г. до 30.09.2022 г. З. А. О. е положил общо 1 554 часа нощен труд, както следва: - за периода 11.10.2019 – 31.12.2019 г. – 120 часа нощен труд; - за периода 01.01.2020 – 31.12.2020 г. – 552 часа нощен труд; - за периода 01.01.2021 – 31.12.2021 г. – 522 часа нощен труд; - за периода 01.01.2022 – 30.09.2022 г. – 360 часа нощен труд.

При извършената проверка на документите, находящи се в РД „**“ гр.Смолян, вещото лице е установило, че на З. А. О. е заплатен положеният нощния труд, без същите часове нощен труд да бъдат превръщани в дневни, съгласно чл.9, ал.2 от НСОПЗ.

Размерът на отработените часове нощен труд, след приравняването им по методологията в „Наредба за структурата и организацията на работната заплата” – чл.9, ал.2 е 1 776 часа.Разликата в часовете отработен нощен труд, след приравняването им по Наредбата е 222 часа.

За процесния период ищецът основната заплата за длъжността, която заема З. А. О. е променяна, както следва: - от 01.08.2019 г. до 09.01.2020 г. – 900.00 лева - от 10.01.2020 г. до 31.12.2020 г. – 990.00 лева - от 01.01.2021 г. до 30.06.2022 г. – 1 139.00 лева - от 01.07.2022 г. до 30.09.2022 г. – 1 367.00 лева.

Извънредният труд за служителите на МВР се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение, в официалните празници със 100 на сто увеличение. Общата сума на неначислените и неизплатени възнаграждения за положен нощен труд за периода от 01.08.20219 г. до 31.10.2022 г., преизчислен, съгласно „Наредба за структурата и организацията на работната заплата” за З. А. О. е 2 212.86 лева.

Размерът на законната лихва за забава, дължима за всеки тримесечен период върху сумата за разликата между положения нощен труд и преизчисления, съгласно „Наредба за структурата и организацията на работната заплата”, изчислен от 01-во число на месеца, следващ тримесечието за което се отнася до 17.10.2022 г./датата на завеждане на исковата молба/ е 304.98 лева.

Съгласно чл.181, ал.3 от ЗМВР за дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл.142, ал.1, т.1-3 и ал.3 от ЗМВР се осигурява безплатна храна. Условиата и реда за предоставянето са определени в Наредба 8131з-904/30.07.2015 г., а размерът на сумите се определя със заповед на министъра на вътрешните работи. Размерът на левовата равностойност на неосигурените на ищеца храна за положен от него труд със специфичен характер и ободряващи напитки за положен от него труд в часовия диапазон 22.00 ч. - 6.00 ч. за периода от 01.08.2019 г. до 31.07.2020 г. е 261.00 лева, както следва: - 219.60 лева - левовата равностойност на неосигурените на ищеца храна за положен от него труд със специфичен характер,. - 41.40 лева - левовата равностойност на неосигурените ободряващи напитки за положен от него труд в часовия диапазон 22.00 ч. - 6.00 ч.

Размерът на лихвата върху всяко месечно задължение, считано от първо число на месеца, следващ този, за който се дължи левовата равностойност на

полагашата се храна и на неосигурените ободряващи напитки за положен труд в часовия диапазон 22.00-6.00 ч. за процесния период до 17.10.2022 г. е 70.75 лева.

Съдът намира, че иска с правната квалификация на чл. 178, ал.1, т.3 във вр.чл. 187, ал.7 ЗМВР е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, съгласно чл. 187, ал.1 от ЗМВР. Разпоредбата на чл.187, ал.3 от ЗМВР регламентира, че работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. Според ал.10 на чл.187 от ЗМВР редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

За положения над определеното работно време труд държавните служители в МВР, работещи на смени, имат право на възнаграждение за извънреден труд, който се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение- чл.187, ал.7 от ЗМВР. Според чл. 187а, ал. 4 ЗМВР редът за полагане, компенсиране и отчитане на извънреден труд над ограниченията по чл. 187, ал. 8 се регламентира с наредбата по чл. 187, ал. 10. През исковия период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. (д.в. бр. 60 от 02.08.2016 г.) за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители (отм.). Преди цитираната наредба е действала Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г., която е отменена с Решение № 8585/11.07.2016 г. по адм. д. № 5450/2016 г. на ВАС. От своя страна с Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. е отменена Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г., чл. 31, ал. 2 от която постановява, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22: 00 и 06: 00 ч. за отчетния период се умножава по 0. 143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период, каквото правило не се съдържа в издадените впоследствие наредби. Последното не е предвидено в действалата през исковия период нормативна уредба.

С Тълкувателно решение №1 от 15.03.2023 год. на ОСГК на ВКС се приема, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове.

Предвид разясненията, дадени с посоченото по- горе Тълкувателно решение, не следва да се възприема и дадения вариант от вещото лице със заключението по ССчЕ, съобразно което е поискано и допуснато изменение на иска. Положеният от ищеца нощен труд е в границите на уреденото в

ЗМВР работно време за тази категория служители. Не е налице празнота в нормативната уредба, касаеща заеманата от ищеца длъжност и приложение следва да намерят разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконов нормативни актове.

Съгласно разпоредбата на чл. 179, ал. 2 от ЗМВР у словията и редът за изплащане на допълнителните възнаграждения по ал. 1 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи, а техният размер - с негова заповед. Според заключението по ССЧЕ положеният от ищеца нощен труд е заплатен, но без същите нощни часове да бъдат превръщани в дневни съгласно чл.9 от НСОПЗ. Т.е., в случая, допълнителното възнаграждение за положен нощен труд е заплатено според приетото в ЗМВР- на база заповед на министъра на вътрешните работи, което се установява и от заключението по назначената ССЧЕ.

След като е установен такъв ред в ЗМВР за изчисляване на възнаграждението за нощен труд, то не следва да се прилага чл.9 от НСОПЗ.

Съдържанието на правоотношението за полагания от служителите на МВР нощен труд е правно уредено, не се касае за празнота, както се посочи, или противоречие, които да бъдат запълвани и преодолявани с прилагането по аналогия на КТ и Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.. Без значение е какъв размер на възнаграждението е предвиден в специалните норми, но след като са законодателно уредени, те са приложими. Следва да се посочи, че именно предвид спецификата на изпълняваната работа на държавните служители по ЗМВР, е налице и конкретна уредба. Разликата в статута и изпълняваната, специфичните условия на труд са компенсирани привилегии в сравнение с тези по трудово правоотношение, изразяващи се напр. в по-дълги отпуски, по- високи размери на обезщетения при прекратяване на правоотношението, по-ранно пенсиониране, а също и ограничения. Предимствата и ограниченията са свързани именно със специфичните функции. С посоченото по- горе ТР от 15.03.2023 год., постановено по тълкувателно дело № 1 по описа за 2020 г. на Общо събраните на гражданска колегия на Върховният касационен съд на РБ е даден отговор точно на спорния въпрос, като същото е задължително за съдилищата.

Предвид изложените съображения, ще следва претенцията за заплащане на допълнителното възнаграждение за положения нощен труд да бъде отхвърлена. Тъй като иска за лихви е акцесорен и е обусловен от изхода по главния иск, като неоснователен следва да се отхвърли и предявения иск по чл. 86 ЗЗД за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва, както и за присъждане на законната лихва от датата на предявяване на иска в съда.

По отношение на другия главен иск, съгласно разпоредбата на чл.181, ал.3 от ЗМВР (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015г., доп., бр. 97 от 2017 г., изм., бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.08.2020 г.) на служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се осигурява левовата ѝ равностойност. На служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, полагащи труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за което се полагат ободряващи напитки, се осигурява левовата им равностойност. Според разпоредбата на чл.181, ал.1 от ЗМВР на служителите

на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Отчитайки характера на търсеното вземане, при положение, че реално не са предоставени полагащите се храна и напитки за процесния период и понастоящем такова изпълнение е невъзможно, се дължи левовата им равностойност. В другия случай, длъжникът би бил освободен именно поради негово неизпълнение. Исковете подлежат на уважаване съобразно установения от вещото лице по назначената ССЧЕ размер и допуснатото изменение на размера на претенциите за левовата равностойност на безплатна храна и напитки, както и за лихвите.

С оглед изхода на делото, ще следва ответната страна да бъде осъдена да заплати на ищеца направени съдебни разноски, изчислени съобразно уважената част от исковите в размер на 58,21 лева.

Ще следва ищецът да бъде осъден да заплати съдебни разноски на ответника за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100,00 лева.

Ще следва ответникът да бъде осъден да заплати по сметка на РС-Смолян държавна такса върху уважените искове в размер на 100,00 лева /изчислена върху уважените искове за левова равностойност на храна и ободряващи напитки и върху иска за лихви за забава/, както и 75,00 лева за изплатеното от бюджета на съда възнаграждение на вещото лице по ССЧЕ, отчитайки поставената задача към експертизата по тези искове, които са с отделни правни основания /за задачата по втория главен иск с мораторни лихви/.

По горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените искове от З. А. О., ЕГН*****, с адрес гр.**, **, срещу ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „***“ към МВР гр. София с правното основание на чл. 178, ал.1, т.3 във вр.чл. 187, ал.7 ЗМВР и чл. 86, ал.1 от ЗЗД, за осъждане на Главна дирекция „***“ към МВР гр. София да му заплати сумите в размер на 2212,86 лева –възнаграждение за положен нощен труд за периода от 11.10.2019г. до 30.09.2022г., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата мола в съда 17.10.2022г. до изплащането на сумата, 304,98 лева – обезщетение за забава върху неизплатеното възнаграждение за положения нощен труд за периода от 01.01.2020г. до 17.10.2022г.

ОСЪЖДА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „***“- МВР гр.София, да заплати на З. А. О., ЕГН*****, с адрес гр.**, ** сумите в размер на 261,00 лева – левовата равностойност на безплатна храна и ободряващи напитки за периода 17.08.2019г. до 31.07.2020г., ведно със законната лихва върху сумата за левовата равностойност за храна и ободряващи напитки, считано от 17.10.2022г. до изплащането ѝ, 61,65 лева – мораторна лихва върху дължимата сума за равностойност на безплатна храна и ободряващи напитки за положен труд в часовия диапазон 22:00 - 6:00 часа за всеки месечен период за периода от 01.09.2019г. до 17.10.2022г.

ОСЪЖДА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „***“- МВР гр.София, да заплати на З. А. О., ЕГН*****, с адрес гр.**, **, направените съдебни разноски по делото за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 58,21 лева.

ОСЪЖДА З. А. О., ЕГН*****, с адрес гр.**, *** да заплати на ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „**“- МВР гр.София, съдебни разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100,00 лева.

ОСЪЖДА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „**“- МВР гр.София, да заплати по сметка на Районен съд- Смолян държавна такса върху уважените искове в размер на 100,00 лева, както и 75,00 лева за изплатеното от бюджета на съда възнаграждение на вещото лице по назначената ССчЕ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд- Смолян в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Смолян: _____